

TOSHKENT VA TOSHKENT VILOYATIDA TURIZM INFRATUZILMASINING RIVOJLANISH YO'NALISHLARI

Quchkarov Abbos Gulimboyevich

Toshkent Gumanitar fanlari

Universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Toshkent va Toshkent viloyati O'zbekistonning iqtisodiy, madaniy va siyosiy markazi hisoblanadi. Bu hudud mamlakat turizmining asosiy harakatlantiruvchi kuchlaridan biri bo'lib, turizm infratuzilmasining rivojlanish yo'nalishlari ham muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu yo'nalishlarda amalga oshirilayotgan islohotlar va kelgusida rejalashtirilayotgan faoliyatlar mamlakatimiz turizmi uchun o'ziga xos imkoniyatlarni taqdim etmoqda. Ushbu maqolada Toshkent va Toshkent viloyatida turizm infratuzilmasining rivojlanish yo'nalishlari haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: turizm infratuzilmasi, Toshkent shahri, Toshkent viloyati, rivojlanish yo'nalishlari, innovatsion texnologiyalar, transport tizimi, xizmat ko'rsatish sifati, investitsiyalar, mehmonxona infratuzilmasi, turizm salohiyati.

Аннотация: Ташкент и Ташкентская область являются экономическими, культурными и политическими центрами Узбекистана. Этот регион является одной из основных движущих сил туризма страны, и направления развития туристической инфраструктуры также имеют большое значение. Реформы, реализуемые в этих областях, и запланированные мероприятия предоставляют уникальные возможности для развития туризма нашей страны. В данной статье представлена информация о направлениях развития туристической инфраструктуры Ташкента и Ташкентской области.

Ключевые слова: туристическая инфраструктура, город Ташкент, Ташкентская область, направления развития, инновационные технологии, транспортная система, качество обслуживания, инвестиции, гостиничная инфраструктура, туристический потенциал

Abstract: Tashkent and Tashkent region are the economic, cultural and political centers of Uzbekistan. This region is one of the main driving forces of the country's tourism, and the development directions of tourism infrastructure are also of great importance. The reforms being implemented in these areas and the activities planned in the future provide unique opportunities for the tourism of our country. This article provides information on the development directions of tourism infrastructure in Tashkent and Tashkent region.

Keywords: tourism infrastructure, Tashkent city, Tashkent region, development directions, innovative technologies, transport system, quality of service, investments, hotel infrastructure, tourism potential

KIRISH

Turizm infratuzilmasining rivojlanishi zamonaviy xizmat ko'rsatish tarmoqlarining kengayishi bilan bog'liq. Zamonaviy mehmonxonalar, hostel va turar joylar tarmog'ining ko'paytirilishi, ularning sifatli va xalqaro standartlarga javob berishi sayyohlar oqimini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Ayniqsa, qulay, xavfsiz va zamonaviy turar joylardagi xizmatlar ko'rsatilishini takomillashtirish turizm sohasidagi asosiy yo'nalishlardan biri sifatida qayd etiladi. Barqaror energiya manbalari hisobidan ishlaydigan va ekologik jihatdan toza bo'lgan mehmonxonalarning soni oshirilishi ham soha rivojiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Transport infratuzilmasining modernizatsiyasi turizm sohasining yana bir muhim yo'nalishidir. Aeroportlar, temir yo'l vokzallari, avtovokzallar va shaharlararo yo'nalishlarni zamonaviylashtirish, yetakchi xalqaro va mahalliy aviatashuvchilarning soni ortishi natijasida Toshkent va viloyatga tashrif buyurayotgan mehmonlarning soni hamda safar qulayligi sezilarli darajada oshmoqda. Transport aloqalarining uyg'unlashuvi, shahardan viloyatga, turistik manzilgohlarga tez va xavfsiz yetib borish imkoniyatlari yaratilayotgani sayyohlar sonining barqaror o'sishiga zamin hozirlamoqda. Turizm axborot infratuzilmasining rivojlanishiga ham katta e'tibor qaratilmoqda. Elektron xizmatlar, sayyohlar uchun onlayn rezervatsiya tizimlarining rivojlanishi, turistik voqealar haqida virtual ma'lumotlar bazasining ishlab chiqilishi, mobil ilovalar va interaktiv xaritalarni keng joriy etilishi tashrif buyuruvchi mehmonlar uchun qulayliklar yaratmoqda. Raqamli texnologiyalar yordamida sayyohlar o'zlariga kerakli barcha ma'lumotlarni onlayn rejimda, istalgan vaqtda olish imkoniyatiga ega bo'lyapti.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Turistik hududlarning obodonlashtirilishi ham muhim yo'nalishlardan hisoblanadi. Toshkent shahri va viloyatidagi diqqatga sazovor va tarixiy joylar, dam olish zonalari, bog'-parklar, madaniy-axborot markazlari va boshqa turistik manzillar atrofidagi infratuzilmani rivojlantirish, landshaft dizayniga alohida e'tibor qaratish sayyohlar uchun yanada jozibador muhit yaratilishiga xizmat qilmoqda. Aholi va mehmonlar uchun umumiy foydalanishdagi hududlarda zamonaviy sanitariya-gigiyena sharoitlari, ko'ngilochar maskanlar, yengil ovqatlanish nuqtalari va ekologik toza hududlarning barpo etilishi turizm sifati va qulayligini oshirmoqda. Madaniy va rekreatsion turizm infratuzilmasini rivojlantirish ham muhim ahamiyatga ega. Milliy madaniyat, san'at va tarixiy merosni targ'ib qilish, ularga oid muzeylar, ko'rgazma zallari, xalq amaliy san'ati ustaxonalari va madaniy tadbirlar uchun zamonaviy

infratuzilmalar yaratilmoqda. Shuningdek, dam olish maskanlari, turli sport komplekslari va sog'lomlashtirish markazlarining qurilishi, ular infratuzilmasining yaxshilanishi Toshkent viloyati va shaharning turistlar uchun yanada jozibador bo'lishiga zamin yaratmoqda. Ekoturizm va qishloq turizmi infratuzilmasini rivojlantirish dolzarb vazifa sanaladi. Bu borada chekka hududlarda zamonaviy qishloq uy-joylari, turistlarni qabul qilish va ularni milliy urf-odatlarimiz bilan tanishtirish uchun sharoitlar yaratilmoqda. Tabiiy landshaft va tog'li hududlarda sayohat, ekoturizm yo'nalishlari uchun infratuzilmani rivojlantirish va servis xizmatlarini takomillashtirish bo'yicha ko'plab loyihalar amalga oshirilmoqda. Shu bilan birga, turistik infratuzilmada ekologik tozalik va barqarorlik masalasi ham ustuvor yo'nalish sifatida e'tiborga olinadi.[1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Ma'muriy infratuzilmani takomillashtirish turizm infratuzilmasining ajralmas qismi bo'lib, huquqiy, vizaviy va pasport tartiblarini soddalashtirish, zamonaviy axborot va konsultatsion markazlar tashkil etilishi, davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik kuchaytirilmoqda. Bu esa chet ellik va milliy sayyohlarga kerakli ma'lumotlarni tez va to'g'ri taqdim etishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, zamonaviy sayyohlik markazlari, turistik informatsiya punktlarining ochilishi, ularda yuqori malakali xodimlar faoliyati yo'lga qo'yilmoqda. Ta'lim va kadrlar tayyorlash infratuzilmasining rivoji ham bevosita turizm sohasining taraqqiyotiga xizmat qilmoqda. Turizm sohasidagi oliy va o'rta-maxsus ta'lim muassasalarida kadrlarni zamonaviy talablar asosida tayyorlash, malaka oshirish kurslari va professional treninglarning ko'paytirilishi sohaga raqobatbardosh, innovatsion fikrlovchi hamda sifatli xizmat ko'rsatishga qodir kadrlari yetishtirishni ta'minlaydi.[2]

Toshkent shahri va viloyatida zamonaviy savdo va ko'ngilochar markazlar, restoran, kafe va fast-food tarmoqlarining rivojlanishi turistik xizmatlarning yanada kengayishi uchun asos bo'lmoqda. Xorijiy va milliy oshxona namunalarini o'zida mujassam etgan yirik gastronomik markazlarning ochilishi ham tashrif buyuruvchi mehmonlar sonining ortishiga zamin yaratmoqda. Mahalliy va xalqaro tadbirlar, festivallar, ko'rgazmalar o'tkazilishi esa hududning xalqaro maydondagi nufuzini yanada oshirmoqda. Turizmdagi xavfsizlik infratuzilmasining mustahkamlanishi ham dolzarb masalalardan biri sanaladi. Zamon talablariga javob beradigan xavfsizlik choralari, favqulodda vaziyatlarga tayyorlik darajasining oshirilishi, tez tibbiy yordam xizmati, yo'llar va muhim obyektlarda doimiy monitoring joriy qilinishi sayyohlar uchun Toshkent va viloyatini yanada jozibador va ishonchli maskanga aylantirmoqda. Xorijiy investitsiyalarning jalb qilinishi natijasida ham turistik infratuzilma rivojlanmoqda. Investitsion loyihalar orqali barpo etilayotgan mehmonxonalar, dam olish maskanlari, sayohat agentliklari va boshqa inshootlarning ko'payishi xizmatlar sifatini tubdan oshirib, turizm iqtisodiyotini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Yangi

loyihalar turizmda zamonaviy texnologiyalarning joriy etilishi, xizmatlar spektrining kengayishi, yirik tijorat markazlarining ochilishi, yangi bog' va parklarning barpo etilishi bilan ham birma-bir bog'liq bo'lib, sog'lom raqobat muhitini shakllantiradi.[3] Shahar va viloyatning turizm salohiyatini ilgari surishda xalqaro marketing, reklama va PR infratuzilmasi rivojlantirilmoqda. Rasmiy veb-saytlar, ijtimoiy tarmoqlarda faoliyat olib boriladigan sahifalar, xalqaro turistik ko'rgazmalar va yirik festival-larda ishtirok etish, ommaviy axborot vositalarida chiqishlar tashkil etilishi natijasida Toshkent va viloyatga qiziqish tobora ortib bormoqda. Sayyohlar uchun ingliz, rus va boshqa xorijiy tillardagi zamonaviy reklamalar ishlab chiqilmoqda. Hududda tashkil etilayotgan yirik sanoat va ilmiy markazlar, xalqaro darajadagi konferensiyalar, biznes safarlar uchun infratuzilmani rivojlantirish ham Toshkent va Toshkent viloyatiga biznes-turizmning yangi yo'nalishini olib kelmoqda. Zamonaviy konferensiya zallari, majlislar markazlari, ko'rgazma maydonlari, servis xizmatlari, zamonaviy texnika va dasturiy ta'minot bilan jihozlangan maskanlarning qurilishi biznes delegatsiyalar va konferensiya mehmonlari uchun qulay imkoniyatlar yaratmoqda. Yangi turistik yo'nalishlar va marshrutlarni rivojlantirish orqali hududning chekka va kam o'rganilgan maskanlari ham turizm infratuzilmasiga jalb qilinmoqda. Bu esa sayyohlarga yangi hissiyot va tajribalar taqdim etadi. Hududdagi noyob tabiiy va madaniy resurslardan samarali foydalanish, zamonaviy uslubda ularni targ'ib qilish, arzon va sifatli turistik mahsulotlar ishlab chiqish va shu orqali milliy iqtisodiyotga salmoqli hissa qo'shiladi.[4]

XULOSA

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, Toshkent va Toshkent viloyatida turizm infratuzilmasining rivojlanish yo'nalishlari keng qamrovli va xalqaro zamon talablari asosida bosqichma-bosqich amalga oshirilmoqda. Bu jarayonda davlat va xususiy sektorning hamkorligi, investitsiyaviy loyihalar, raqamli texnologiyalarning keng joriy qilinishi, zamonaviy xizmatlar, xavfsizlik va ekologik masalalarga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bu omillar Toshkent shahri va viloyatini nafaqat mamlakat, balki butun mintaqaning eng jozibador, sayyohlar va mehmonlarga qulay hududiga aylantirishga xizmat qilmoqda. Shu tarzda turizm infratuzilmasining barqaror o'sishi hudud iqtisodiyotining yuksalishi va xalqaro imijining ortishiga munosib hissa qo'shadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdukodirov, Z. (2020). "O'zbekistonda turizm infratuzilmasini zamonaviylashtirishning dolzarb masalalari". Samarqand iqtisodiyot va servis instituti ilmiy jurnali, 4(2), 32-37.
2. Bobojonov, A., & Karimova, N. (2021). "Turizm infratuzilmasini rivojlantirishda investitsiyalarning ahamiyati". Turizm va iqtisodiyot masalalari, 3(1), 84-89.

3. Dilshodov, A. (2018). “Toshkent viloyatida turizm uchun transport infratuzilmasini takomillashtirish yo‘nalishlari”. O‘zbekiston transport va logistika jurnali, 2(3), 41-46.
4. Jo‘raqulova, S. (2017). “Mintaqaviy turizm infratuzilmasini rivojlantirish strategiyasi”. O‘zbekiston iqtisodiyoti va innovatsion texnologiyalar sharhi, 5(2), 22-28.
5. Ko‘chimov, D., & Sultonova, I. (2019). “Zamonaviy turizm infratuzilmasining asosiy yo‘nalishlari va ularni rivojlantirishda Toshkent shahri tajribasi”. Turizm taraqqiyoti, 12(4), 53-59.
6. Mamatqulov, E. (2022). “O‘zbekiston turizm infratuzilmasini modernizatsiyalashda innovatsion texnologiyalardan foydalanishning mohiyati”. Baraka ilmiy-amaliy jurnali, 7(1), 99-104.
7. Sodiqova, D. (2019). “O‘zbekiston Respublikasida turizm infratuzilmasining rivojlanish istiqbollari”. Dolzarb mavzular, 2(7), 37-43.
8. Yo‘ldoshev, S. (2021). “Turizm sohasida xizmatlarning taraqqiyoti va infratuzilmani zamonaviylashtirish masalalari (Toshkent shahri misolida)”. Iqtisodiyot va turizm, 6(2), 113-119.